

39.

Leck III/13 900

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

XV. évfolyam.

1900. Márczius.

3. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben.

Garmond soronként 16 fillér.

Egy egész oldal egyszeri hirdetése . 6 kor. — fill.

Egy féloldal   ›   ›   . 3 kor. — fill.

Egy negyed oldal   ›   ›   . 1 kor. 60 fill.

Egyleti tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-al,
egész éves hirdetőknél 25%-al olcsóbb.

A kis hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyleti tagoknak 2 sorig ingyen

Hirdetés díjak előre küldendőek be.

Hirdetéseket elvállal:

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ kiadóhivatala

Kolozsvárt, VI. ker. Fő-utcza 29.

HORVÁTHY GYULA

kereskedelmi méhészetében Zemplén-Szinnán

kaphatók :

kaptárak, keretlécsek és egyéb méhészeti eszközök.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

3—12

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

BABÓS ÉS TÁRSAI

vaskereskedése

Kolozsvárt, Belközép-utca 43. sz.

Telefonszám 351.

Ajánljuk dusan berendezett raktárunkat, mindennemű vasárukból. Gazdasági czikkekből a legjobb minőségű Sack-féle ekék, nagyszebeni váltó- és Perge-féle kerülő-ekékből és mindennemű gazdasági czikkekből, továbbá épület és butor vasalásokból.

Nagy raktárt tartunk konyhaberendezési és háztartási czikkekből, vasbutorokból stb.

A legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás!!!

Kiváló tisztelettel

Babós és Társai.

1—12

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Kolozsvárt belmagyar-utca 24 sz. alatt a mai modern igényeknek minden tekintetben megfelelő

férfi-szabó termet

rendeztünk be, és azt

ÜTŐ és FUTÓ

czég alatt három év óta vezetjük.

Midőn a fentieket szives tudomására hozni szerencsénk van, egyben tudatjuk, hogy a bel- és külföldön, nevezetesen a Drezdai szabászati Akadémián s a külföld nagyobb városaiban szerzett tapasztalatunk folytán termünkben minden e szakba vágó munkákat gyorsan s a legkényesebb izlésnek megfelelőleg készítünk el. Raktárunkban a legfinomabb angol és francia szövetekkel szolgálhatunk rendelőinknek.

Szives pártfogásokat kérve és annak reményében ma-

radtunk

teljes tisztelettel
ÜTŐ és FUTÓ.

12—12

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

PROKOP JÓZSEF

(A régebbi Prokop és Schult kereskedelmi méhtelep. Mű-
lőek csak a legkitűnőbb Ausztriai és Magyarország
nemű gyár villamos erőre.
Viasztól s régi lépepítményt
szek vagy becserelek. Ma-
megjelent árjegyzékemet ki-
küldöm. Sürgöny cím: Prokop Friedland, Csehország.)

Friedland, Csehország.

(A cég egyedüli tulajdonosa.)
lépgyár. Méhesgazdasági kel-
minőségben gyártanak
területén a legnagyobb ily-
és világításra berendezve.
bármily mennyiségben ve-
gyar, német és csehnyelven
váraatra ingyen és bérmentve

küldöm. Sürgöny cím: Prokop Friedland, Csehország. (2-12.)

Halálozás miatt rendkívül olcsó áron *12 darab Dzierzon-féle VI. kaptár* kész sejtekkel együtt **eladó.**

A környékelieknek az az előnyök is meg van, hogy méhcsaládokkal együtt kaphatják.

Szóval vagy írásban értekezhetni özv. *Kuncz Alajos-néval Mező-Petri, u. p. Szaniszló.*

FÉRFI-, FIU- ÉS GYERMEK-RUHÁK

készen és mérték szerint.

NEUMANN M.

Kolozsvárt, Főter 14. sz.

(3-12.)

róm. kath. plébánia épület.

ALAPITTATOTT 1845.

Az európai divatakadémia tagja Drezdában.

Központi áruház Magyarország részére:

Budapest, IV., Muzeum-körút 1. szám.

Fiók-raktárak: Arad, Debreczen, Kassa, Nagyvárad, Pozsony, Fiume, Temesvár, Zágráb, Belgrád, Sarajevo és Sofia.

Központi áruház Ausztria részére:

Bécs, I., Kärtnerstrasse Nr. 19.

FIÓK-ÜZLET: VI., Mariahilferstrasse Nr. 35.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Tüzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK VICTOR

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRT, FÓTÉR.

Ajánlom jól berendezett raktáramat minden-
nemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárak**, legjobb minőségű **műlép**, **javitott mézpergetők**, **Hannemann-féle rács**, heréfogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzó- és nem do-
hányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztük és
mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből kü-
lönösen ajánlok a legjobb minőségű **vasekéket**,
kezi kukorécsa-morzsolót, amerikai aczél villák,
kaszák, sarlók, gereblyék, amerikai széna fűrésze-
ket. Továbbá kerti fűrészek, kerti ollók és szemző
kések.

Végül felhívom b. figyelmét **konyhaberende-
zési és háztartási** cikkeimre, melyek közül aján-
lok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyalt-
gépek. Ruha mangorló és facsaró gépeket. Kitünően
zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktárt
tartok még valódi Berndorf alpacca és alpacca-
ezüst evőszerekből és Nickel edényekből.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan
eszközölnetnek.

1—12

Kiváló tisztelettel

Reményik Victor.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbutorok nagy választékban.

Ló- és marhanyíró-ollók.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész egyesület tagjai tagsági díjuk fejében kapják. Tagsági díj: köri tagság díj egy évre 2 k.; rendes tagsági díj egy évre 4 k. Mindennemű pénz küldemény Bíró Gyula tanár egyl. pénztáros úrnak küldendő: Kolozsvár, Pusztá-utca 4. sz.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamatiók a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendők: Kolozsvár, VI. ker. Fő-utca 29. sz.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Teendők a méhesben márczius hóban.

Azt mondhatjuk, hogy a mint a méhek tavaszi kiröplésöket tartják, egyuttal szózatuk ez a méhészhez: »Méhészgazdánk kezdődik a te munkád«. A tisztulásig a méhek oltalmáról, nyugalmáról kell gondoskodni, de a mint a hőfok emelkedni kezd, körülbelül 10°R. szerint a méhek kezdenek járni. Ezt észrevéve először is a menőkék szükítését eltávolítsuk, hogy a méhek annál könnyebben járhasanak és így rövidebb idő alatt befejezhessék röpködéseiket. A havat a méhes környékén hamuval kell behinteni, ha a napsugár és enyhe lég el nem olvasztotta volna.

A mint a méhek mind sűrűbben lepik el a menőket, sorról-sorra minden egyes kaptárt és kast végig tekintünk, vajjon van-e olyan, melyikből egy méh sem jön kitelé, ennek menőkéjébe befuvunk, belehelünk, ad-e valaminő választ, ha koczogásunkra sem zsong a méh és siri csöndben minden, ezt a gyanust megjelöljük. Ekként a méhesen kívül elintézve a dolgot, nagy hirtelen a méhesbe megyünk és először is a gyanusoknak jelzett családokat tekintsük meg. A mennyiben a méhcsalád elpusztult volna, méltassuk azt egy kissé behatóbb vizsgálatra és állapítsuk meg mit mulasztottunk, mert ez ám a legjobb tanítómester, okuljunk kárunkon. Az elhalt méhcsalád építményét a méhesben ne hagyjuk, hanem tegyük félre későbbi használatra.

A gyanusok közül lesz olyan is, hogy későn indul a tisztulási kiröpülésnek, mert talán távol van a fészke a menőkétől, — más családnak meg fogytán lesz az élelme; — másoknál meg az állandó zugás, a méhek szétszórt volta, az épülő pótanyasejt kezdetek és leginkább a fiasítás teljes hiánya világosan mutatja az anyátlanságot.

A valami hiba miatt sok népet vesztett, elgyengült méhcsaládot, az esetben, ha az anyja jó erejéhez képest szükítsük fészket. A kasokban a lépeket erősen visszamessük, a kaptárban minden felesleges keretet kiszedjük, mert ha ezt elmulasztjuk, az ilyen gyenge család könnyen elszökik. (Éhraj.) Pedig jó az ilyen gyenge nép is, mert hátha hibás anyájut vagy éppen árvát is találunk.

Minden gondos méhésznek ilyen tájban is van lépés méze, ezt az éhezőknek beadhatja nagyobb pepecselés nélkül, a kaptárrokba keretéstől, a kasokban pedig a középső lépét megkurtítjuk és ezen hézagba illesztjük be a lépés mézet a méhek röpködésének befejeztével. Lépésméz hiányában felforralt szinmézrel etethetjük a méhcsaládot, edényül vénebb herelépet használva, mint legtermészetesebb etető edényt. A mézzel kellő óvatossággal etessünk t. i. csakis akkor, a midőn a méhek röpködésüket befejezték és mitssem elcsepegtetve. A méz etetésnél arra is nagyon kell figyelni, nem-e erjedésnek indul a méz, a mit felszínén levő habjáról és savanyus szagáról is megismerhetjük az ilyen mézzel való etetés rosszabb a hátramenésnél, az esetben inkább cukros oldattal (méz-sűrűségű cukros víz) etessünk, de csakis lépekben vagy némi szinméz hozzákeverésével, hogy ennek szaga utján a méhek észre is vegyék. A legkényelmesebb etetés a fölülről való s ezt a kasok csucsain levő nyílásokon is alkalmazhatjuk, ez esetben a mézzel telt edényt olyas vászonnal kössük le, hogy azon át a méz lassan szivároghasson. Kandisz cukorral is etethetünk, de ez a legdrágább cukorféleség.

Az árván talált méhcsaládokat egyesíteni kell. Az anyátlan kast este felé levesszük a padról és kikeressük olyan kast, melynek kevés a népe, ezután az árvának a kasát megfordítsuk, a méheit erősen mézes vízzel megpermetezzük és a rendes kast hegyibe állítsuk, e két kast kendővel összekötve a méhes sarkába állítsuk (hüvös időben, meleg szobába) reggelig a két család min-

den baj nélkül egyesült. A keretes kaptárban pedig ekként járunk el, hogy a felerősítendő gyenge, de rendes család méz kamráját teljesen kiürítjük és csupán egy fél centiméteres hézagot hagyunk a fedődeszkácskák között, ezután az árva méhcsaládot a méz kamrába helyezzük, lehetőleg estefelé. Nehány nap múlva kiszedhetjük a méz kamrából az üres lépeket, melyekről az anyátlan család a rendeshez lehuzódott.

A kások méhészek a lépmetéléssel tesznek kárt méheiknek, mert Józsefnap táján valamennyi üres lép, néha azon túl is kimentelik (herélik). Ezen kimentelt lép helyére a méhek újat építenek ugyan, ha van méz és gyakran a fiasítás, a jövődjő raj nevelésére szükséges mézet is erre fordítják, a mi miatt a legjobb esetben is a rajozás később lesz, de ha az idő kedvezőtlen az erős visszametszés folytán éhen is elpusztulhat a méhcsalád. Legfeljebb a herés lépeket vágjuk ki, vagy ha a lép annyira megnyultak volna, hogy a padot érik, ez esetben ujnyi vastag szeleteket vághatunk le a lépokról, hogy a méhek alatta jobban eljárhassanak.

A kaptárokból méhészkedők meg alig várják a márcziusi szebb napokat s rögtön kiszedik a melegtartó anyagot a fészeken felül vagy mellől, holott ha egész télen se takartuk volna be a költőfészket most takarjuk be, a midőn a költés nagyobb mértékben megindul, mert a fiasítás szaporulatával a fészkek hőfoka is emelkedik. Hűvös fészkekben a méhek kevésbé szaporodnak.

A megtörtént tisztulás után ismét szükítsük a menőkéket és csak a gyűjtés javultával nagyobbítsuk fokozatosan, ha azonfelül anyátlan méhünk nincs, a rablástól sem kell félniük. Hol rablás van, az biztos jele, hogy a méhész gondatlan volt és ha észreveszi, hogy valamelyik méhcsaládja olyankor jár, a mikor a többi nyugalomban van és a kijáró méhek duzzadt potrohojuak, mézzel telvék, ez esetben rabolnak a méhek. Szükítse a röplyukat, nagyobb mérvű rablásnál pedig helyezze a családöt pár napra a hűvös kamrába (pinczébe), de győződjék meg nem e anyátlan, mert ez esetben csak az egyesítés használ

*

Óvakodjunk a méhek oknélkül való háborgatásától, azok vizsgálgatásától és szétszedegetésétől. A mint a méhcsaládokat sorra megtekintjük, úgy tegyük azt, hogy a méhcsalád észre se

vegye, azért jó, ha az ablak az aljdeszkaig nem ér, hanem toldó fája van, ezen toldófát elvéve, kitakaríthatjuk a téli hulladékot a kaptárból, a nélkül, hogy az ablakot megmozdítanók. A hulladékot rendesen gajmóval (kaparóval, görbitett dróttal) huzogatjuk ki, de sokkal könnyebb még beteleléskor a kaptárakba a lépek alá valami vastagabb papírt csusztatni, ezt a tisztuláskor kihuzzuk és a gajmóval nem kell a lépek alját, a kaptár fenekét kaparászni. A kasoknál legajánlatosabb a külön aljdeszka minden kas alá. A hulladékot kihuzva megnézem, ha sok a fehér cukormorzsa, úgy jele, hogy a teelő méz nagyon jegeczes és némi itatás szükség esetén a kaptárban is ajánlatos lesz, ha sok a hullott méh, rossz volt a teelés, ha kihányt még fehér éretlen méhet (költést) talállok, bizton tudom, hogy anyja megvan, a kaptár mely részen van a fészek stb.

A hulladékból a holt méheket eltávolítva, a visszamaradt morzsalék többnyire viaszból állván, el nem hányom, hanem viaszt főzők belőle.

Többszörönkénti kirepüléssel a méhek már vizet is keresnek, ilyenkor szoktassuk a méheket az itatóvályuhoz. Nem ér az az itató semmit, a melybe a méhész csak hébe-korba vizet önt, ha csak egy nap is üres, a méhek másfelé szoknak.

A teendők tehát: *tisztuláskor a menőkéket tágitani, a tisztulásban elmaradozó méhcsaládokat arra serkenti, a hulladékot minden méhcsalád alól kiszedni, és a pusztuló méhcsaládokat megmenteni.* A legfontosabb teendők közé sorozzuk azonban azt is, hogy ilyenkor mézelőfákat ültessünk. Legelső sorban akáczfát, aztán hársfát. Az akáczok közül leginkább a közönségeset pártoljuk, mert ez másként a legedzettebb.

Valló János.

A méhek kártétele a szőlőben.

Minduntalan halljuk hangoztatni a szőlőszeti és méhészeti lapokban azt, hogy a méhek a szőlőkben károsak. Sokan látják, hogy a fűrtöket ellepik, rágják és főliszvják az egyes szemek cukortartalmát. Kevés méhész tett e körül kimerítő megfigyelést. Nem képes megjelölni a körülményeket, az okokat, melyek között a méh a szőlőfűrtöt is ellepi és abban kárt tesz.

En 30 éve figyelemmel kísérem e körölményt és már 1885. évben, boldogult Kriesch Jánosnak két olyan keret mézet, mely tele volt savanykás szőlőmust-mézzel és a sejtekben lerakódott szőlő-cukorral, — beküldöttem s nem egyszer szüreteltem must-mézet. Abaffy József méhészeti vándor tanítónak szegszárdi szőlőjében állott méhkaptárból 1890 évben 2—3 keret szűzsejt mézes lépet vettünk ki, a mely a legkitünőbb must-méz volt. A mult év őszén házi kertemben egész november hó végéig hagytam tövén a szőlőfürtöket; s azon időben, midőn már a falubeli szőlők levoltak szüretelve, némelyik fürtön 20—30 méhet találtam, a melyek ugyszólván egész napon át rágódtak, élöskögtek a fürtökön. S jelen alkalommal csodálkozásomat kell kifejeznem Nagyságos Kakucsi Liebner József úrnak a M. m. 1900. évi I. sz. megjelent azon évelésén: hogy a méhek a kaptárba helyezett szőlőfürtöt, illetve szemeket marcangolni kezdték; s azt csak azon okból tették, mert a méh tisztasága és rendszeretete az idegen tárgyakat nem tűr meg a kaptárban s ha azt sulyánál fogva nem képes kiczipelni darabokra szedve takarítja ki lakásából. S az egészen élvezhetetlen anyagu repcze pogácsával éppen ugy bánnak el mint a szőlőfürttel.

Tisztelem Liebner úrnak felfogását, de én, bár nem 500; hanem csak 30 méhcsaláddal méhészkedem, azon tapasztalatra jutottam, hogy méheim a kaptárban vagy közvetlenül a kaptár repülő lyuka körül elhelyezett legszebb és legillatosabb virágból nem gyűjtöttek a kaptárban kora tavasszal: liszt, paprika stb. himporból sem hordanak, hanem mindig a méhestől távolabban álló virágokról s mindig a méhes előtt elhelyezett himpor félékből gyűjtenek; s így ebből korán sem következik az a föltevés, hogy a méhek a mézelő virágokból nem gyűjtenek s kint a szabadban talált himpor féléket be nem hordják. Egymagában az a körölmény, hogy a kaptárban elhelyezett szőlőfürtből nem ettek, éppen oly kevéssé következtető az, hogy a szabadban álló fürtökről nem hordanak, a mint azon tényből, hogy a kaptárban elhelyezett virágokból nem gyűjtöttek, nem következik az, hogy a virágból a szabadban is nem gyűjtenének. A megfigyelés az ellenkezőt bizonyítja.

Szerény nézetem szerint a kérdés lényege abban rejlik, hogy

minden körülmények közt lepik-e a szőlőt és hordják-e a szőlő nedvét?

És ha hordanák — a kár közgazdasági szempontból mérlegeendő-e?

Meggyőződésem szerint a *méhek a szőlőben feltétlenül nem károsak*, mert csak azon időben járnak a szőlő fürtjeire, midőn más virágot vagy más czukortartalmu gyümölcsöt nem találnak, de ha sem virágot, sem más gyümölcsöt vagy más gyűjtetőt nem találnak, akkor is csak azon esetben szállanak a fürtökre, hogy ha az nagy czukortartalommal bír és alkalmas őszi időnk jár. Más gyűjteni valót őszszept., október hónapban rendszerint olyan vidéken találnak, a hol pohánkát, hajdinát termelnek, mert az nekik szept., okt. havában is mézelő virányt szolgáltat. Mézelő virányt szolgáltat azon időben, midőn a szőlő legfőbb érési ideje folyik s más virág már hervadó félben van. De czukor tartalmu kitünően beérett szőlőt, csak általában rendszeren azon vidéken találnak, melynek vidéke boráról nevezetes, pl: Tokaj, Badacsony, Szegzárd, Villany, Eger stb. S most ezen vidékek hegyein tudtommal hajdinát nem termelnek, a méhek azok szőlő termését — tekintettel a bor nagy értékére — érzékenyen sujtják, érzékenyen károsítják.

Közgazdaságilag figyelembe nem vehető kárt vagy jelentéktelen kárt csak a silányabb borvidék (alacsonyabb fekvés és homokföld) szőlőiben tesznek. Ezen szőlők fürtjei nem csak értéktelenebb, de kevesebb czukortartalommal bírván, nem igen hordják azok nedvét. De ha nagyobb mennyiségben be is hordják, a méh saját vesztét akarva, mert az e fajta méz tavaszig rendszerint meg savanyodik, kiforr, -- kibugyorodik a sejtekből és a méhek eldögölnek vagy vérhasban legalább is nagy része tönkre megy. Ha tehát ama szept., okt. havakban nincs gyűjtés és a méhek végszükségben másik mézet kénytelenek hordani, — az sokkal nagyobb kár a méhészetre nézve, az olcsóbb talaju szőlőkre, borokra nézve.

Ki kell emelnem végre azon, — általam a múlt évben tapasztalt hasznot is, melyet a méhek tavasszal a megmetszett szőlők körül tettek. A múlt év tavaszán az időjárás ugyanis már februárius havában több napon át oly meleg volt, hogy a méhek tömegesen kijártak. Egy pászta amerikai alany tévesen elkésve

metszetvén. A mint a rügyek fakadását megszemlélendő vagyok, látom, hogy a méhek az egész pásztát úgy körül dönögik, mint egy valóságos raj. Nagyon elszomorodtam a méhek zúgásán és sűrű csoportokban repülésén, mert egy szerencsétlen éh rajra számíthattam, melyet a tavaszi éhség a szőlőföld délilejtőjére hajtott. Nagy volt azonban meglepetésem, a mint közelebb jutván, minden egyes levágott vessző csonkán, megmetszett tőn 20—30 méhet láttam, a mint magába szívta a leömlő szőlő zsirt, lepergő vessző könnyet. Ez által a méhek az elkésve metszett s a nagy melegben hirtelen hajtásnak indult tőnek nedvét mind felszívták és a fakadó rügyeket, szemeket a megvakulástól mentették meg.

Szegzárd, 1900. január 14.

Dr. Hilbert István.

A kaptárokról.

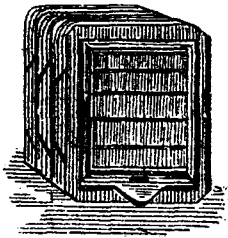
(Folytatás). *)

d) Az elzászi fekvő kaptár.

Ezen egyes családra való fekvő kaptár leginkább Elzászban van elterjedve; rendszeren felülről, de hátulról is kezelhető, méretei a nálunk honos fekvőktől már lényegesen eltérnek, belső szélessége: 32 cm., magassága 33·2 cm., hosszúsága 60 cm., így tehát a kaptárban helye van 16 keretnek, a költőfészket a mézkamrától elválasztó rekeszdeszkának és az ablak helyett szolgáló rostaszövetből álló ablaknak. A keretek négyzet alakúak, ugyanis magasságuk 31·2 cm., szélességük 31 cm. Miután ily alaku lépek pergetése bajjal jár, a mézkamrában használt kereteknek közepe táján keresztfát használnak, a lépet szilárdabbá teszik, vagy 2 kis keretet kampóval egybekapcsolnak. A vésések 1·8 cm. mélyek, ezek eleibe 4 mm. magasra cízkeztetett vassineket szegelvek, a melyeken a keretek nyugosznak. A keret alsó és felső lécze nem kiugró, mint pl. egyleti kaptárainknál, hanem a felső kiugrás helyett a felső léczbe egy fejetlen szeg van beverve, ennél fogva csüng a vassinen; alól pedig egy-egy fejtes porcellánszeg van beverve s ez által meg van akadályozva, hogy a méhek a keret felső és alsó léczét a kaptár oldalához ragasszák.

A kaptár falazata kívül-belől vékony deszka és a köze szalmából áll.

*) L. M. K. 1900 2. sz. 26. lap.

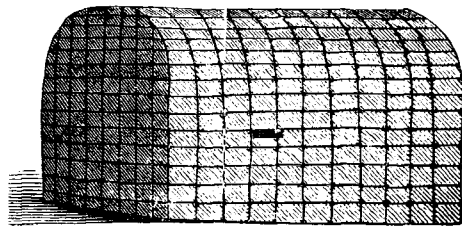
10-ik ábra.

5. Szalmából készült fekvő kaptárak.

Habár már inkább a multé, mert mindinkább kevesebben méhészkednek vele, mégis megemlítésre méltó az »Öttl-féle szalma kaptár.« (10. ábra) ez több, rendszeren 3 drb. szalmából varrt fiókból áll. A család erejéhez képest több-kevesebb fiókot kapcsol egybe a méhész vaskampókkal.

Egy szalmafiók mérete: belső szélessége 28 cm, magassága 24·3 cm., mélysége 14 cm. s négy keretre való. A nálunk elterjedt Öttl-féle kaptárokban többnyire léptartó-léczeteket láttam alkalmazni, ritkán keretet. A méhcsalád tetszése szerint rendezi be lakását, mert rekeszdeszka vagy átjáró rács ezen kaptárban használatban nincs. A költőfészek a kaptárnak azon végében szokott lenni, hol a menőke az ellenkező végén van a mézkamra. Kezelése nem mondható nehéznek, mert a vele foglalkozó és jártas méhésznek nem kerül sok munkába és időbe egy-egy fiókot lekapcsolni vagy hozzátenni. A falazata 4·5 cm. vastag szalmarétegből állván, a méhcsalád is jól telet benne, csak az nagy baja, hogy az egerek sok kárt tesznek benne.

A Gravenhorst-féle szalmakaptár. (11. ábra.)

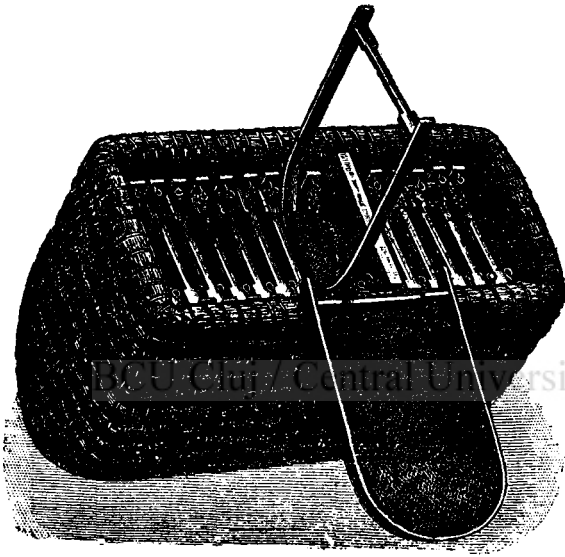

11. ábra.

Feltalálójától nem tagadható meg az elismerés, hogy ezen kaptára által igen sikeresen oldotta meg a kérdést, miképpen készíthető szalmából a kashoz hasonló, de czélszerű kaptár. Gravenhorst ugyanis a Dzierzon- és Berlepeh-féle kaptárokban méhészkedvén, azt tapasztalta, hogy szalmakasai a lüneburgi üzemmód szerint kezelve, aránylag több mézet szolgáltatottak, mint a kaptárak, ezért tovább is szalmakasokban akart méhészkedni, melyek-

ből azonban a lépek kiszedhetők legyenek. Szalmakaptára áltai azon czélt is óhajtotta elérni, hogy a lüneburgi méhészeknek megkönnyítse a szalmakasos méhészkedésről a kaptárokban való okoszerűbb kezelésre átmenni.

Gravenhorst kaptárát a padról fel kell emelni, illetve megfordítani, *felborítani* (12. ábra); a keretek pedig hajlottak, *ív* alakúak, (13. ábra) a miért is ezen kaptárát (németesen) ívboritónak

12. ábra.

13. ábra

(Bogenstulper) elkeresztelte. Méretei: belső szélessége 24 cm., belső magassága 46 cm., belső hosszúsága többnyire 58 cm., néha 44 és 33,5 cm., ez t. i. attól függ, vajjon 16, 12 vagy csak 9 keret részére készül-e, a kaptárban a fenti számú kereteken kívül még a rekeszdeszkának is van helye.

A Gravenhorst-kaptárnak ajtaja nem lévén, azt mint a szalmakast meg kell előbb fordítani s úgy kezelhető. Bármely keret kihúzható, ha előbb ama két drótszeget kihuzzuk, melylyel a keret vége a kaptár oldalához van erősítve. A kaptár belső legfelső részén van oly fűrészforma eszköz, melynek mélyedéseibe fektetnek a keretek és hogy a keretek oldalt ne dőljenek, minden

keret csucsába két szeg van beverve, ily módon a keretek között szükséges távolság szabályozva van.

A méhek a tetszés szerint állítható méz kamrától a rekeszdeszka által vannak elválasztva, átjáróul a rekeszdeszka két oldalának közepe táján kivágott rések szolgálnak, melyek betömhetők, ha rájuk szükség nincs. A 16 keretre való kaptáron 3 menőke is, a rendes menőke 5—6 cm. hosszú és 1 cm. magas és a kaptár jobb oldalán 10—15 cm. magasán az aljától van, a másik menőke a kaptár középső részén van, hol a domborulata kezdődik, a 3-ik pedig a bal részén ugyanoly helyzetben, mint az első; e két utóbbi menőke csak az esetben nyitattik ki, ha a kaptárban rekeszdeszkákkal elválasztott 3 méhcsaládot akarunk kitelelni.

E kaptár oldalfalai 5 cm. vastag szalmafonadékból állanak, tehát a méhcsaládot a hidegtől nincs miért félni. Beteleléskor a rekeszdeszkával a kívánt helyre szorították a méhcsalád s a rekeszdeszka mögött levő üres tért ki kell tölni.

Ezen szalmakaptár előnye, hogy azt minden földmives házilag előállíthatja; a keretek bármelyike kihuzható; a felfordítás után azonnal tájékozást szerezhet a méhészt a méhcsalád milyensége felől és mint az egyesületi vándorkaptár, az is kiválóan alkalmas a vándorlásra. A méhcsalád kezelése e szalmakaptárban nem éppen könnyű, mert azt előbb meg kell fordítani, az egerek is könnyebben ártanak a benne lakozó családnak

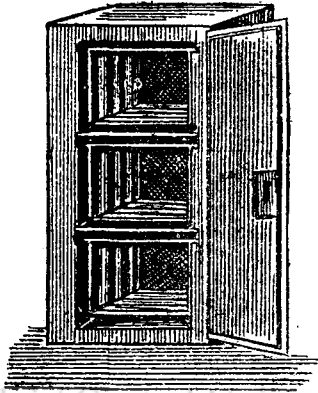
6. Az álló kaptárak.

Az első kaptárak megjenésével és Dr. Dierzson tana alapján szerte áradó méhészeti tudománnyal a méhészek még a nagyobb jövedelemmel sem elégedtek meg, hanem méheseket a kert ékes-séggé ohajtották tenni, melyben nemcsak kedvvel, hanem kényelemmel is méhészkedhessek, még ha a szabadban a méhek alkalmatlankodnak, rabolnak, menten és megóva az időjárás kellemetlenségeitől. Erre a kezdeményezést maga Berlepsch adta meg, a midőn a zárt méheseket leírta s rajzait közölte. Ezen zárt méhesek, vagyis pavillonokba kivált az összetett álló kaptár alkalmas. Az álló kaptár egyébként bárminő méhesben is, sőt hármunkint még a szabadban is czélszerűen felállítható.

Grand Miklós (szül. Temes-Rékáson), ki a magyar méhésztörténelmében örök emléket szerzett magának és Báró Ambrózy

Bélának méltó munkatársa volt a hazai méhészet megalakításában, Dathe azon álló kaptárát vette alapul, melynek belseje három soros beosztású. Ezen kaptárt több évi kezelése, tanulmányozása és kísérletezése után a hazai viszonyokhoz módosítván,

a.) *Az egyesületi álló kaptárt* (14. ábra) szerkesztette. Az egyesü-

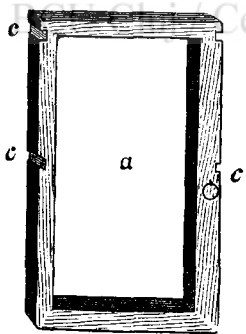
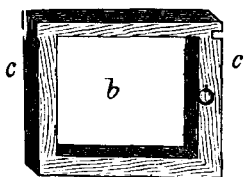
14. ábra.

leti állókaptárt az akkoron tevékenyen működő délm. méh. egyesület, az erre kiküldött bizottsága által, megvizsgáltatta s két évig tartó összehasonló kísérletei alapján, viszonyainknak legjobban megfelelő kaptárnak bizonyult. A kísérletbe bevont többi kaptárakat úgy a méhcsalád fejlődésében mint a gyűjtött méz mennyiségére nézve az egyesületi álló kaptár felülmúlta. Ezen kaptár méltán kívánta magának azon helyet, melyet megjelenése óta mai napig hazai méhtenyésztésünkben elfoglal, lévén ez a kaptár az általánosan uralkodó hazánkban.

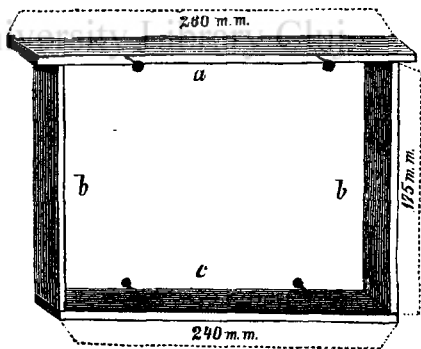
Az egyesületi álló kaptár anyaga: fa és valami rozsz kövezetű anyagból álló bélés (borítás). Belülről deszkából áll a kaptár, erős váza együvé tartja, a szalma (gyékény sás stb.) burkolat jó védelmet nyújt hideg, meleg ellen. Csinosabb kiállításában a burkolat külsőleg is vékony deszkázással van elfoglalva. Méretei, belső szélessége: 27 cm. magassága 60 cm.

és pedig: az alsó hézag:	2·5 cm.
a költőfészek 2 sor kerete	37 0 »
a költőfészek felső hézaga	0·5 »
a fedődeszkák vastagsága	0·5 »
a mézkamra alsó hézaga	0·5 »
a mézkamra kerete	18·5 »
a mézkamra hézag	0·5 »
	<hr/>
	60·0 cm.

a mélysége: II keret szélessége	3·5 cm-rel	38·5 cm.
az ablak szélessége (15. ábra)		3·0 »
az ajtó » (16. ábra)		3·5 »
		<hr/>
		44·0 cm.

15-ik ábra.

16-ik ábra.

A keretek 1 cm. magas és széles és 0·6 cm. vésésekben függenek, a kaptár alsó $\frac{2}{3}$ része a költőfészek, melyben 2 sor keret van, a mézkamra a felső $\frac{1}{3}$ része és csak egy sor keretre való. A költőfészek a mézkamrától 6 cm. széles és 5 cm. vastag fedődeszkával van elválasztva, átjáróul a fedődeszkák helyébe tett Hannemann rács szolgál. A fedő deszkák, illetve a rács bádog párkanyon nyugszik. A menőke az ajtóval átellenes keskeny vé-

gen (elő részen) van, az aljától 4 cm. magasságban 10 cm. hosszú és 1—15 cm. széles. A mézkamrának és költőfészeknek külön-külön ablakja van, a költőfészek ablaka sem ér a fenéig, hanem alján 3 cm. magas hézag marad, ezt a toldófácskával zárják el.

A keret felső lécz 26, az alsó 25 cm. hosszú, a keret léczek 25 cm. szélesek és 0.6 cm. vastagok. (16. ábra, a melyen azonban a méretek tévesen vannak jelezve.) A keret 18.5 cm. magas; a beakasztott keretet szemlélve a távszegek ketteje az innenső oldalon a jobb, ketteje a tulsó oldalon a bal részen, a felső és alsó keret léczbe, szélétől 1—2 cm.-re van szegelve.

Egy-egy sorban rendszeren 11, a kaptárban összesen 33 keret van, a hol a viszonyok kívánják egy sorba több keret is alkalmazható. Az ajtó nem csuklón jár, hanem 2—4 fordítóval (kallanyuval) zárható.

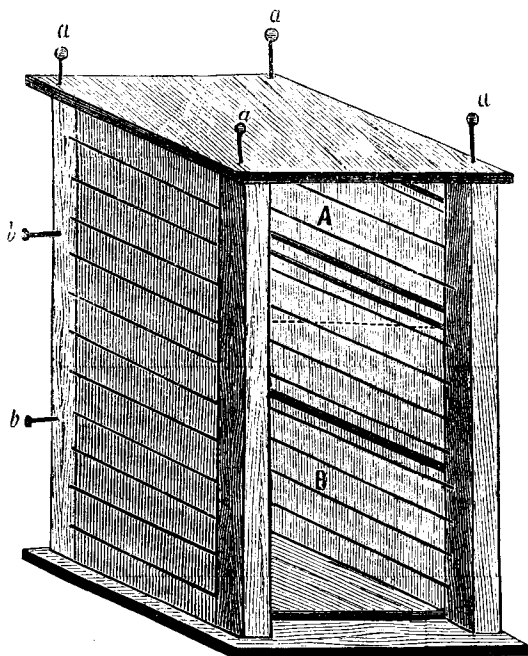
Igen nagyon el van terjedve az egyleti kaptár hármasa is, 2—3 hármaskaptárból a szabadban dúczokat állíthatunk, ily hármaskaptárból van a legtöbb pavillon összeállítva. A hármaskaptárnál a menőkék elhelyezése igen czélszerű, a mennyiben a két szélső család menőkéje oldalt van és ez által a méh már kiröplése által is jobban tájékozódik s el nem téved, mint az azon összetett kaptároknál sűrűn előfordul, a melyeknél a menőkék mint egy iránynak és 100 cm.-en belül alkalmazzák.

Az egyleti álló kaptárokból hatos, kilenczes kaptárokat is szoktak összeállítani, de ezeknek szállítása már nehéz és csupán pavillonok felállításánál szokásos az alkalmazásuk.

A 17-ik ábrán az egyleti kaptár összerakása van feltüntetve.

Az egyleti álló kaptár könnyebb beszerzését Bodor László tette lehetővé, ki kezdeményezője volt annak, hogy a Bodor-féle olcsó kiállítású kaptárok gyárilag készíttessenek, ezen kaptárok készítője mai nap is a kolozsvári fogház. Tagadhatlan, hogy a mint az egyleti kaptár olcsóbb lett, gyorsan és mindenfelé elterjedt s ez által a méhészeti ismeretek, valamint a jövedelmezőbb méhészkedési mód felvirágzásához lényegesen hozzájárult.

Igen jók a Kühne-féle egyleti kaptárok is, melyek oldalai csupán szalmából varrva, csak a kaptár váza fából való, méretei egyébként szintén az egyleti kaptár méreteivel megegyeznek. Véséseket a szalmába bajos készíteni, a miért is vésések helyett lé-

17. ábra. BCU Cluj / Central University Library Cluj

czek vannak s ezeken függenek a keretek, melyeknek felső lécze ez esetben szintén 25 cm. mint az alsó léczé. A Töltényi kaptár megegyezik abban a Kühne-félével, hogy a keretek léczeken függenek, de annyiban tér el attól, hogy mint az egyleti álló kaptárak általjában deszkából készítvék, borítással vagy béléssel. A Tittel-féle kaptár is csak külsőleg illetve anyagára nézve különbözik az elsorolt egyleti kaptároktól a mennyiben a kaptár fából való váza fűz-szőlő, vagy szalag vesszővel befonandó; ezen fonás marhatrágyás agyaggal kitaposandó, illetve kisimitandó. Ez kétségtelen a legolcsóbb kaptár, mindenki elkészítheti a nélkül, hogy különös, pl. asztalos eszközökre szüksége volna és gondosan elkészítve, a legdrágább kiállítású kaptárral vetekedik.

Az egyleti álló kaptár oly módon is készíthető, hogy annak egész sor kerete kihúzható, mint a milyen a Nemesszeghy, Almássy, Prenoszyl vonat- vagy sines kaptára.

A bécsi egyleti kaptár szintén 3-soros keretei azonban valamivel magasabbak, mint egyleteink mérete.

Valló János.

(Folyt. köv.)

Védekezés a méhszurás ellen.

A »Méhészeti Közlöny« mult év első számában volt szerencsém a méhszurás ellenszerét, találmányomat ismertetni.

Számos méhésztársnak felköltötte figyelmét, de találtak semlegesek is; s részben olyanok, kik azt vallották, hogy nem is méhész, a ki a méhszurás miatt panaszkodik. Mi egy méhszurás, semmi, a ki megszokja fel sem veszi. Ezek a méhszurás által meg-edzettek.

Azonban, mivel a méhszurás hatása nem egyformán nyilvánul mindenkinél. Önként felmerül azon kérdés, kit, mikor, hol és egy vagy több méh szurt-e meg? mert ezen körülményektől sok függ.

Azt sem lehet általánosságban elfogadni, hogy ellene a megszokás a legjobb orvosság. Magaman tapasztaltam, habár harmincz éve méhészkedem, sok szurást elviseltem, az én bőröm azt meg nem szokta. Nem tettem ugyan azt a tréfát meg, hogy magamat naponta többször évek hosszú során akarva nem akarva megszurkáltassam, csupán azért, hogy hozzászokjam. Megengedem, hogy ilyen eljárás mellett a szurás nem lesz olyan érzékeny, de ezt megtenni kedvem nem kerekedett. Másnak sem ajánlom, hogy így begyakorolja magát, kivált akkor, ha van óvszer, mely a fájdalom és daganattól megóvja.

Nem czéлом ezen soraimban a szert újból feldicsérni, csak bővebben megismertetni, hogy azzal védekezve a méhészetet inkább megkedveltessem, könnyítsem, arra azokat is megnyerjem, kik a méhszurástól rettegvén, távol maradnak, kik foglalkozásuk, hivataluk miatt a méhszurást respectálják, őket a méhészkedésre buzdítsam.

A mult év január havi számban körülményesen leírtam miből áll a szer. Ez nem más, mint egy officiuslis növény kivonata. Teljesen ment minden az emberi szervezetre káros alkatrészekről. Továbbá, hogy soha meg nem romlik, ellenhatását nem veszti el és a mi lényeges, könnyen alkalmazható, abból áll, hogy a szurás helyét táját egymásután többször bekenjük, ha lehet mielőbb, azt gyengén bedörzsöljük, mire a méreg okozta égető fájdalom azonnal megszűnik, a gyulladásnak vége, a tüzeség percenként fogy s daganat nem képződik. E mellett a mi figyelemre méltó az, hogy gyógyhatásu. Tehát mint ilyet most ismertetem.

Egy éve annak, hogy a szert először ismertettem közrebocsátottam, alkalmat adtam kipróbálására. Nem lesz tán felesleges, ha most az elért eredményről beszámolok.

Minthogy a szer közrebocsátásával, mint fennebb is jeleztem egyedüli célom volt a méhészek kis táborát gyarapítani. Nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot, hogy azt minél tágasabb körben megismertessem, terjesszem, e célból sok igen sok adagot ingyen szétosztottam a tisztelt méhész társak közt, csakis arra kérve, hogy használat után a nyert eredményről engem értesíteni sziveskedjenek. E mellett számos megrendelőim is akadtak, ezeket is az eredmény közlésére felkértem.

Érkezett is igen sok kedvező válasz, t. i. hogy a szer bevált. Azonban voltak egyesek, kik arról értesítettek, hogy némelyeknél a hatás nagyszerű volt, másoknál a várt eredmény elmaradt.

Ezen utóbbi kedvezőtlen válasz, tovább kutatás, kísérletezésre ösztönzött, a hatás elmaradásának okát sikerült megállapítanom.

Neki fogtam tehát, tovább javítottam, több áldozat s fáradsággal jobban megerősítettem. Így a kívánt siker meglett.

Ezen így javított, erősbitett szeremet bátor voltam a volt Szegedi Orsz. Mezőgazdasági kiállítás, a méhészeti csoportban bemutatni, hol a méhészeti Jurik által megvizsgáltván s kipróbáltván, elismerésüket megnyerte, arról kiállítási oklevelet szavaztak meg.

Ezen újabban javított s erősbitett szeremről merem állítani, hogy a hatást általán mindenki tapasztalni fogja.

Említettem fennebb, hogy a szer egyszersmind gyógyhatású is. Ugy vélem tehát nem teszék meddő szolgálatot, ha ezen tulajdonságát is megismertetem, ez által nemcsak azoknak, kik méhszurás okozta fájdalomról panaszkodnak, hanem egyáltalán a szenvedő emberiségnek segedelmére törekszem.

Előre bocsátom ne tartson alkalmazásától, mert a szer kipróbált, ártalmatlan, mert az emberi szervezetre minden káros alkatrészekről. Tessék bátran használni.

Belsőleg: Hasmenés (diarröe) vérhasban szenvedőknél, egy kis üveg folyadék elég arra, hogy a bajt teljesen megszüntesse. Tessék az első órában $\frac{1}{4}$ óránként egy kis kávé kanálnyi bevenni, a második órában $\frac{1}{2}$ óránként a harmadikba s tovább

óránként, ha a baj már enyhül, s kétóránként ugyanannyit bevenni. Később egy koczka czukrot beitatni, azt bevenni,

Vérhányásnál hasonlókép alkalmazni, az enyhülés gyógyuláshoz képest.

Vérfolyásnál szinte így kell eljárni, azzal a különbséggel, hogy az óra 2 óránkénti adagolást ha kell 24—48 óráig folytatjuk. A kényesebb természetűek czukorral vegyítve használják, valamint a gyermekek is, így igen jó ize, zamata van, a gyermekek szívesen fogadják.

Minthogy tisztítja a tüdőt, májat, ajánlom koczka czukorra csepegtetve reg. est. bevételre. Ezen bajokban, mert tisztító összehúzó ereje nagy kitűnő szolgálatot tesz.

Külsőleg alkalmazva: Igen jó a nyílt sebekre, ha metszés, vágás következtében vérzik, egy pár csepp elég a vérzés elállítására, s időnkénti bekengetés után a seb kitisztul, összehúzódik és meggyógyul.

Égéseknél, ha vele a sérült helyet bekengetjük, a nagy fájdalom azonnal megszűnik s megkönnyebbülünk.

Hasznos szer egyáltalán a bőrfelületén mutatkozó rendetlen állapotban, bőrbajokban: u. m. kiütés, pörsenések, arczfoltok, felpattogott bőr stb. Azonban az ilyenféle bajoknál hogyan kell eljárni, alkalmazni, azt a hely szűke miatt és mert nem egyforma az eljárás, nem közölhetem. De ha bárki levélben egy 10 filléres postabélyeg beküldése mellett megkeres, utasítással szívesen szolgálok.

Ezek után mindazoknak, kik méhszurás elleni szerem iránt érdeklődnek, s azt megszerezni kívánják. Következő módot, mint legegyszerűbb és olcsót ajánlom.

Tessék az alábbi czimemre egy postautalványon 90 fillért küldeni, ennek ellenében, egy adagot, annyit, mennyi rendes körülmények közt, a méhészet körül egy nyári idényre elegendő, portómentesen bárhová megküldök. Ugy, mint »érték nélküli mintát« szokás 10 filléres portó mellett feladni. Utánvéttel nem ajánlom, mert a portó így 45 fillér, ha csak valaki határozottan így akarja. Tömeges p. u. 10 üveg együttes megrendelésénél, csak az eredeti árt adagonként 80 fill. kívánom, ezért portómentesen utasítással ellátva zárt csomagban megküldöm. Vége csak még azt

jegyzem meg, hogy ha valaki fontolóra veszi a szer hasznos¹ voltát, az érte járó csekély árt, bizonyára a tapasztalt siker után nem fog tüzérkedéssel vádolni, hanem el fogja ismerni a cikkben fennebb jelzett célra törekvésem valóságát.

Kelt Kaposvárott, január 30. 1900.

Tagtársi üdvözléttel

Wimmer János,

ügyvéd.

Szemle.

χ *Kalifornia méhésze.* Általában Kaliforniát tartják Észak-Amerika legjobb s legtöbb mézet adó részének. Ha tekintetbe vesszük, hogy egy jó időnyben 300 kocsirakomány mézet visznek ki Kaliforniából, nem fogjuk a kaliforniai méhészek ezen dicsekvését hiunak tartani. Kalifornia 3 része Északi-, Közép- és Déli-Kalifornia méhészetileg is lényeges különbségeket tüntet fel. A méhészet Kalifornia északi részében a Sacramento tájékán kezdődött, de csakhamar rájöttek, hogy a déli részében a méz jobb is és több is van. Itt voltak s vannak részben még most is a rengeteg salvia mezők (sage). De a hol a földet művelés alá fogták s a salvia mezők a hegyek oldalain s az erdők tisztásain maradtak meg csupán, nagy kiterjedésű fehér virágu somkoró kaszálók foglalták el a vad virág helyét. Az állam ezen részein fordulnak elő azok a híres, tüneményszerű jó mézszüretek — de ugyanazon helyen a legkritkább esetben jönnek elő kétszer egymásután. A mily mértékben népesül be Kalifornia, abban a mértékben változik a mezők növényzete s ennek következtében természetesen a mézhozam is s a méz zamata is. Ha meggondoljuk azonban, hogy Kaliforniának egy milliónál alig van több lakossága, holott a nyugati államokban ugyan akkora területen 16 millió lélek lakik, nagyon korainak fogjuk találni azt a következtetést, hogy Kalifornia nagy kiterjedésű betelepítetlen területei nem sokáig benépesülnek s a méz forrásai s így a méz minősége (qualitása) is meg fog változni. De hogy a mézforrások Kaliforniában lassanként változnak és gyarapodnak, igen szembetűnően észlelhetni Középső Kaliforniában, a hol néhány év előtt még olyan pusztaságok voltak, hogy egy méh száz mértöldnyi területen se tudott volna megélni, ma a tanyák

százai s rengeteg kiterjedésű fehér somkoró mezők találhatók. Az alapsövezés, talajöntözés hozta létre ezt a nagy átalakulást. Jól lehet Közép-Kaliforniában nincsenek olyan híres, fenomenalis mézszüretetek, de nincsenek totalis rossz évek, mint a déli részeken, hol a szárazsággal van a méhészeknek legtöbb bajok. Tekintetbe véve mindent, Kalifornia méhészetének nagy jövője van. (Rambler a Gleanings 1900. No. 2-ben.)

•• *A méhészet Dél-Afrikában.* Afrika déli része, a hol a burok hazája is van, igen alkalmas a méhészkedésre. Tulajdonképeni értelemben vett tél ott nincs. Az ottani téli időszakban (junius—augusztus) rövid tartamu fagyok járnak, melyek a tenyészet szünetelését idézik elő. A többi 9 hónap alatt a vegetáció a meg lehetős egyenletes időjárás következtében igen buja. Télen át a méhek legtöbbet szenvednek a madaraktól, főleg ha kiröpülésre alkalmas idő van. A tavaszi hordás az ákácza és narancs virágzása idejére esik. Sajnos, hogy csaknem ezen időtájban virágzik az Eucalyptus is, úgy, hogy a legjobb mézck is eucalyptus szagok s izüek, habár némelyik csak kis mértékben is. Ezután jön a rajzás s ezután a második hordás szezonja. Másodszor a nyári gyümölcsféle (európai értelemben) virágzása után pergetnek. A harmadik pergetés — ha van, a vadvirágok (sok közte a késő viritó erdei virág) után van s ezért ez a méz aromásabb, mint a második pergetés. Átlag 100 méhcsalád után (olasz méh) 6—8000 angol font (1 angol font = 450 gr.) mézet számitanak Transvaalban. Ez az adat azonban csak a boérok kevésbé fejlődött méhészetére vonatkozik, a hol még legnagyobb részben régimódi szalmakaszokban vagy olyan ládáknak, melyekben a hollandi bort szállítják hozzájuk — tartják a méheket. Azoknál a méhészeknél, a kik ráczionális méhészetet üznek, közepes években is egy mázsánál többet számitnak egy Langsroth kaptár után. — Orange és Transvaal köztársaságok közösen elrendelték a méhészeti egyesületek kérelmére, hogy »méz« neve alatt csak a méhektermelte természetes mézet szabad áruba bocsájtani. A törvény áthágói két hónapig terjedő börtönnel büntettetnek. (Rhein. Bienenzeit.)

Vegyes.

⊙ *Útmutatás* a must és bor okszerű kezelésére kisebb szőlőbirtokosok számára, különös tekintettel az 1893 évi XXIII. t.-cz. végrehajtására. 27 ábrával. Irta dr. Csanády Gusztáv keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet igazgatója. Kiadja a földmivelésügyi m. kir. miniszterium. (1899. 19. sz.) Ára 40 fillér.

= *Fehérbor szintelenítése*. A sötétszinü fehérborok halványítására a tej kitünő szerül szolgálhat, mely szer e mellett a bort esetleges mellékizétől is megszabadítja. E célból 1—1 hektoliter borba 1 liter lefőlözött friss és egészséges tej veendő, mely a borral épen úgy, mint a többi derítőszerék jól összekeverendő és azután az illető hordóba töltendő. A megtisztított bor azután az üledékről mihamarább lefejtendő. (Gazd. tanító)

+ *A würzburgi Prakt. Wegweiserben* olvassuk, hogy az osztrák és magyar kormány 60.000 forintot fordít a méhészetre. Ferencz József császár és király maga is szorgalmas méhész. Van méhese, melyet többnyire személyesen gondoz.

× *Legjobb szer a méhtetü ellen*. Egy régi méhész, saját tapasztalatai alapján, újra csak a pár év előtt e célra először használt nastalint ajánlja. Fehér papírra egy theás kanályuit hint s betolja a keretek alá. Más napra már egytől egyig ott hevernek a királynő apró, vörös ördögei. Csak harmadnapra távolította el a nattalint. A család teljesen megszabadult gyötrőitől. Az anya jobban kezdett petézni, holott előbb csaknem teljesen szünetelt. A nép is vidámabb, élénkebb lett s jobban kezdett dolgozni.

□ Lapunk mult évi 11-ik számában a 334—335. lapokon egy méhészpipát ismertettünk egyik német méhészeti lap nyomán, hol is egy tisztelendő ur oly nagy elragadtatással szól róla, hogy jónak láttuk zárójelben megjegyezni: (»Még megtörténhetik, hogy ennyi dicséret daczára is csakugyan beválik az új méhészpipa.» A ref.)

Nós Sz. L. vésztői méhésztársunk megrendelte, kipróbálta és kételkedésünket igazolta, mert a valóságban egészen másként áll a dolog. Ime egy pár adat leveléből:

»Házi pipának megjárja, de dolgozó pipának épen nem. Nem igaz, hogy oly könnyü, hogy az ember az ajkaival is tarthatja, mert sulya 24 deka. Belefér ebbe a kazánba fél pakli 8 filléres dohány és ekkor sulya épen $\frac{1}{4}$ kiló. Bizony ehhez *pofa és álkap-*

cza kell. . . . Bádoggal van béllelve, tehát бүдös ebben még a muskotály vagy ibolyadohány is. 9 helyen szelel, tehát erősen kell szívni, hogy ki ne aludjék. Ócska korában a kiváltó csap nem forgatható. Került 7 korona 75 fillérbe. Egyébként igen praktikus.*

△ *Boros palaczkok* valóban légmentes bedugasolására és hogy e mellett a kellemetlen megpenészesedését a dugónak kikerüljék, régebben általában a spanyolviaszot használták. Ennél sokkal célra vezetőbb a bedugaszolt üveg száját megolvasztott paraffinba mártani. Még helyesebb 2 rész paraffin s 1 rész viaszkeveréket használni.

✓ *Novemberi raj.* Felsenhagenben (Németország) november 5-én délután $\frac{1}{2}$ I órákor szállit ki egy raj. A hőmérő napfényen 20° R-t mutatott.

* * *A biborherét* (*Trifolium incarnatum*) Dr. Dzierzon nagyon melegen ajánlotta a mezőgazdák figyelmébe mint a mely a mellett, hogy kitűnő takarmány (zölden is széna alakjában is), a legjobb mézelő növények közül való. A L. B.-ban egy méhészt írja, hogy Löven környékén nagyban termesztik s a korai fajta, mely 14 nappal hamarabb virágzik a késői fajtánál, oly bőven mézel, hogy virágzása idején ugyancsak ügyelni kell az üres lépek folytonos beadásával. Virágzása mintegy 10 napig tart. Méze igen jó ízű, kellemes külsejű. Rendesen gyorsan jegecedik.

+ *Méhszurás rekedtség ellen.* Egy francia énekes, ki szabad óráiban méhészkedik, azt tapasztalta, hogy nagyfoku rekedtsége néhány méhszurás után nagy fokban enyhült. Néhány nap alatt többszöri méhszurás után teljesen meggyógyult. (Jó lehet az orvosság, csak kellő óvatossággal kell használni, nehogy sok méhszurás essék egyszerre, mert akkor könnyen megtörténhetik, hogy a gégefő nyílása bedagad.)

□ *A mézes víz* igen jó a »kifujt« kéz, a »felcserepesedett« kéz gyógyítására. Egy liter vízben egy evőkanálnyi mézet kell oldani. Még jobb a hatás, ha az oldathoz egy evőkanálnyi glicerint adunk. Ezen szertől a bőr igen sima és puha lesz.

* Hogy mennyire különböző az emberek izlése e téren is, élénken bizonyítja, hogy míg Sz. tagtársunk oly határozottan elítéli a Dieckmann-féle méhészpipát, addig Th. Buchholz ur a L. B. januári számában a legnagyobb dicsérettel említi s a 3-ik számot, melyet Sz. ur is használt, *igen kiesínynek* találja!! mert ő nagyobb pipához van szokva.

(Ref.)

= *Jó mézelő növény* az *Ailanthus glandulosa* Alfonsus szerint. De Wachtel-Erfurt szerint valószínűleg nem ugyanazon fajta van elterjedve, mert pl. az Erfurtban levők virágai igénytelenek s a méhek gyéren látogatják, holott nagyon sokfelől úgy említik az *Ailanthust*, mint igen jó mézelőt. Igen szép fa és gyorsan nő, tehát nagyon is beválik a méhlegelő javítására.

+ A svájci méhészek 1890—1896. időszakban 250.000 frank ára (1 fr = 0,95 korona) méhet vásároltak Olaszországban és Carnioliában.

□ *Gerstung* szerint a rajbefogásra nagyon alkalmatlan helyeket lysol oldattal kell beföcskendezni, mert ennek a szagját a méhek nem szeretik, messzire kerülnek. Így aztán az elszálló rajok kényszeríthetők, (?) hogy a nekünk tetsző helyekre szálljanak.

= Télen a kaptárokat érő minden lökés több méhnek okozza vesztét, mert a méhcsomóról leválók a hideg martalékaik lesznek.

= Ha az embert éjjeli álmában sokszor zavarják, másnap báyadt, elernyed, s épen úgy a méhek is, ha téli nyugalmukban sokat zavarják őket, tavasszal kimerültek, gyöngék. — Léger a Terette. (Le Rucher Belge.)

⊥ *A méz, mint gyógyszer.* A méz nagyon kellemes üdítő csemege. Magában véve ártatlan, indifferens anyag lévén, a kevés hangyasav, a mi benne volt pergetéskor, legnagyobb részt vagy egészen, átalakul lassanként, mindenféle betegség ellen használják. Így pl. ujabban a *hályog* ellen is hatásos szernek mondják. Levette a hályogot operáció nélkül. *Szemgyuladást* is meggyógyított. Hát hiszen abszolútus lehetetlenség nincs benne, de tekintettel arra, hogy megvakulás esetében a műszem nem végzi az épszem feladatát egyáltalán, mi óva intjük olvasóinkat ilyen kísérletezéstől. Kitűnő orvosság a méz, ha jó étvágygal megesszük. Ne csináljunk a mézből kuruzsló szert, a mely mindenféle betegséget meggyógyít.

∨ *A kaptárok távolsága a föld színétől.* Minél közelebb vannak a kaptárok a föld színéhez, annál könnyebb a kezelésük. De a föld színéhez való tulságos közelség főleg télen veszélyes, mert a penész könnyen alája telepedik s tönkreteszi nemcsak a kaptárt, de télen át behatol az építményre is. A kaptárok helyzetének magassága a talajtól és az illető vidék időjárásától függ (nedves, száraz-e?) Átlag elegendő 0,40—0,50 méternyi magasság a földtől,

Egyesületi élet.

Egyletünk január 28-án tartotta évi rendes közgyűlését. — Egyletünk mult évi működéséről és életéről a titkári beszámolóban itt közölt kivonatából szerezhetnek t. tagtársaink értesülést. Az alábbi jelentés kiegészítéséül közöljük még itt, hogy a tisztújításnál a volt tisztviselők mind egyhangulag lettek újlag megválasztva. Tehát az Egylet előljárói és tisztviselői ez évben is a következők: Elnök: báró *Jósika Gábor*, alelnök: *Gámán Zsigmond*, keresk. és iparkamarai titkár. Főtitkár: *Wieder József*, m. kir. dohánygyári szert. kezelő, titkár: *Fatter Péter*, m. kir. adóhiv. tiszt, pénztáros: *Biró Gyula*, fitanítóképző int. tanár, szerkesztő és könyvtárnok: *Dr. Bálint Sándor*, egyetemi magán tanár.

Tisztelt közgyűlés!

Az Erdélyrészi Méhészegylet ezen évvel 20-ik működési évét zárta be.

Emberi életben az első husz év ébredező képességeket, rendkívül erős vállalkozási törekvést, megingatlan bizalmat, munkakedv és munkaképességet jelent.

Egyletünk a fázisok mindenikén már átment s valljuk meg őszintén, hogy a legutóbbi évben a gazdasági viszonyok általános nyomasztó helyzete a dolog természetéből kifolyólag egyletünk életére is hatással volt.

Helyzetünk javítására előnyösen hatott, hogy a Nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi Miniszter úr egyletünk részére 500 frtnyi államszegélyt méltóztatott engedélyezni, mely nemes támogatásáért fogadja e helyről is Ónagyméltósága őszinte hálás köszönetünket.

A Szegeden tartott országos mezőgazdasági kiállítással kapcsolatosan rendezett méhészeti kiállítás és illetve II-ik országos méhészeti kongresszuson Báró Ambrózy Béla országos méhészeti szaktanácsadó úr azon nyilatkozata, miszerint »az Erdélyrészi Méhésztestvérek egyesülésre a kongresszus határozatából kéressenek fel stb.« beható tárgyalás alá vétetett egyletünk választmánya által és e tekintetben megszavaztatott tagtársainktól érkezett válaszokból azon következtetésre jutott egyletünk, hogy a központosítást célzó törekvést nem mindenütt fogadták a méhészet üdvéért,

sőt számosan egyenesen rámutattak a szellemi monopoliom káros következményeire s kitartásra s lapunk fentartására ösztönöztek.

Választmányunk az egyesülés kérdése felett tehát a beérkezett válaszok alapján igen természetesen kedvezőtlenül döntött.*

Választmányunk előterjesztésére egyletünk azon hivatalnokai, a kik eddig évi átalányban részesültek, nevezetesen a szerkesztő, a főtítkár és a pénztárnok az 1900. évre ezen átalányukról lemondottak.

A mélyen tisztelt közgyűlés határozatától függ választmányunk ezen megállapodásának megvalósulása.

Ez évben is különben, mint az előzőekben, a tisztviselői kar buzgón és hűségesen végezte működését.

Közlönyünk a Dr. Bálint Sándor egyet. magán tanár úr szerkesztésében, bátran állithatjuk, feladatát hiven teljesítette s méltó társa lehetne akármelyik ilyen terjedelmű külföldi méhészeti lapnak. Fogadja tehát az igentisztelt szerkesztő úr ügybuzgó kiváló működéséért egyletünk teljes elismerését.

Telepünk kezelésével Marinka Kálmán máv. ellenőr tagtársunkat biztuk meg, ki viszont az átengedett lakás, kert és méhészeti termékek megtérítése fejében 50 frtot fizetett pénztárunkba.

Egyleti telepünk derék vezetőjének elhalálózása csapás számba megy mindazok előtt, kik Marinka urat ismerték.

Nyugodjék békében!

Ott, a hol számok beszélhetnek, nincs szükség betűre.

Egyletünk mult évi pénztári maradványa	24 frt 81 kr.
bevétel	1455 frt 90 kr.
összesen tehát	1480 frt 71 kr.
kiadásunk	1465 frt 85 kr.
maradványunk	14 frt 86 kr.

Ha tekintetbe vétetik, hogy évi tagdíjvédelmünk a hirdetési díjakkal együtt 955 frt 90 kr., úgy gondoljuk, hogy Biró Gyula tanár úr veterán pénztárosunkat nem kell külön megdicsérjük, hisz a fényes eredmény elége dicséretes tanuságot tesz működése mellett.

* A közgyűlés a választmány határozatát egyhangulag helyeslően vette tudomásul.

Könyvtárnokunk adatai szerint Egyletiünk könyvtára a lefolyt évben 9 kötet és füzet önálló művel s 12 kötet folyóirattal gyarapodott vétel útján. Csereviszonyban állottunk 14, részben méhéseti, részben más gazdasági lappal, ez uton is igen értékes kötetekkel gyarapodott könyvtárunk. Ajándékozás útján 17 kötet és füzet jutott egyletünk birtokába.

A Méh és Világa című kiadványunkról jelentjük, hogy legnagyobb sajnálattal arról értesültünk, hogy a szerző e páratlan mű gyakorlati részének kiadását bizonytalan időre elhalasztotta.

Választmányi gyűlést ez év folytán 7-et tartottunk.

Kedves kötelességet teljesítünk, midőn Gámán Zsigmond nsgs alelnök úrnak hálás köszönetünket fejezzük ki azon valóban atyai gondoskodásért, melylyel egyletünk iránt viseltetett annak legnehezebb napjaiban is.

Wieder József.

Irodalom.

Az »Örökzöld« márczius 1-i (5-ik) számával is igazolja, hogy teljes mértékben megérdemli azt a nagy kedveltséget s elterjedést, melyben rövid fennállása alatt is részesült.

Az 5-ik szám is érdekes és irodalmi beccsel bíró közleményekkel s szép képekkel jelent meg. A számos rövidebb közleményen kívül: »A nagy asszonyok, Szolgálaton kívül, Czuczor Gergely (képpel) stb. folytatja rendkívül érdekfeszítő regényét: Dagmár szerencséje. Költeményei ezuttal is a legjobbak közül valók: Edua, Levelek Klárához stb. Többi rovatai. Művészet, Irodalom, Képeink; Mindenféle; változatos tartalommal dicsekednek.

Az »Örökzöld« megjelenik havonként kétszer, két ives füzetekben, 32 oldalnyi terjedelemben, borítékban. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Ferencziek-tere 8. sz.

Előfizetési ára egy évre 5 korona, félévre 2 kor. 50 fillér.

Réti Fános. »A kis gazda tanácsadója« a növénytermelésben és legelők ápolásában. Szerzőtől ez a negyedik munka, a mely megjelent a »Falusi könyvtárban«. Réti ismervén a kis gazdák igényeit, azokhoz alkalmazkodik előadásában s tárgyának feldolgozásában, a növénytermelésből azon részleteket válogatta ki, melyek a gazdaközönséget közelről érdeklík. Szól nevezetesen a talaj ok-szerű mivéléséről, trágyázásáról, a vetésről, vetőmagról, a növ-

nyek ápolásáról s a takarmánynövények termesztésén kívül felkarolja még a ránk nézve legfontosabb piaczi s kereskedelmi növények (buza, sörárpa, czukorrépa, komló stb.) termelését is, illetve rájuk irányítja a gazdák figyelmét s végül a rétek és legelők ápolását írja le. Röviden s jól érthető stylusban mondja el, mit elmondani akar. Könyvét tulajdonképpen a fiatal gazdák részére írta, kik az elemi s ismétlő iskolákból kikerülve később könyvet alig vesznek kezökbe. Ezen vezérfonal hasznos utmutatásokat foglal magában részökre. A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten jelent meg és kapható minden könyvkereskedésben. Ára fűzve 1 korona.

Háziasszonyok figyelmébe. Budapest két hirneves szakácsa, Hegyessi József és Mundt Lajos az előkelőbb polgári házak igényeinek megfelelő étlapokat ad az ételek készítésének leírásával az Ihász György által szerkesztett »Vendéglősök Lapja« hasábjain, nagy figyelemmel az új ételnemekre, úgy hogy a »Vendéglősök Lapja«-val egy szakácskönyv sem vetekedhetik. A »Vendéglősök Lapja« előfizetési ára negyedévre 3 korona. A »Vendéglősök Lapja« a bortermelőkre és borkereskedőkre is hasznos ujság. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VII., Akácza-u. 7.]

* * *

M. kir. mintaméhészeti. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter Gödöllőn méhészeti gazdaságot rendezett be, a mely legközelebb megkezdí működését. Ennek az intézetnek az lesz a czélja, hogy a méhészetnek úgy elméleti, mint főleg gyakorlati részét bárki is rövid idő alatt elsajátíthassa. Képviseleve lesz ott a méhészet legegyszerűbb 3—4 kassal felszerelt méhestől kezdve, a minőket bármely szegénysorsu földmivelő is képes kis kertjében vagy udvarán felállítani, a legnagyobb igényekig menő méhészházakig, felszerelve a legpraktikusabban és a legelőnyösebben ismert méhkaptárokkal és eszközökkel. Időközönként méhészeti tanfolyamok fognak ott tartatni lelkészek, néptanítók és gazdáknak stb., a méhész munkások kiképzésére pedig szaktanítás lesz szervezve. Foglalkozni fog ezen gazdaság a legjobban mézező fák, cserjék és más növények magvainak termesztésével és mintegy kísérleti állomása lesz annak is, miképpen lehet a méhek részére jó méhlegelőket létesíteni és fenntartani. A mint pedig üzeme

teljes lesz, részben díjmentesen, részben csekély díjért, jól mézelő fák, cserjék, nemkülönbén jól mézelő növények magvai is fognak ismét kiosztatni. Feladata lesz továbbá a gazdaságnak az okszerű és jövedelmes méhészkedés bemutatása és tanítása mellett a méznek helyes kezelését stb. és ennek jobb értékesítése végett ipari cikkekkel való feldolgozását is bemutatót s úgy hallgatóit, mint tanulóit a kaptárkészítésre is megtanítani. Egyszóval központja, iskolája, kísérleti állomása, idővel mézértékesítési közvetítő helye lenne ezen intézmény méhészetünknek. Hivatva lesz ezen gazdaság megszilárdítani, fokozni, emelni és fejleszteni mindama vivmányokat, melyek a méhészet tanításával elértettek.

Személyi hír.

Február 24-én tartotta esküvőjét gyóni Halász Péter kakucsi Liebner Ilonkával, kakucsi Liebner József nagybirtokos kedves és bájos leányával, a kakucsi házi kápolnában.

Bizonyára minden méhésztársunk velünk tart, midőn őszinte szívvel kívánunk a fiatal párnak az egész életre egészséget, megelégedést és boldogságot.

Szerkesztői izenetek.

Dr. H. I. Szegzárd. Köszönetet mondunk meleg érdeklődéséért. A cikket közöljük. Nagy örömünkre van, ha olvasó közönségünk e téren is nekünk ad igazat De hát még mindig sok a félreértés. — **K. J.** Pécs, **H. L.** Esztergom, **M. R.** Veszprém, **K. L.** Fejérvár, a reklamált számokat elküldöttük. — **B. S.** Csap, a reklamált számot most már harmadszor küldjük el. Bizonyosan a posta a hibás. — Reméljük, hogy az idén jobb lesz a mézhozam is, meg több lesz a raj is, a melynek a M. K.-ra lesz szüksége. — Igaza van. Nem csüggedünk, a míg a közönség velünk tart. — **B. S.** Budapest. Sajátságos, hogy még uraságod is félreértheti intenczióinkat. Ellenkezés! Harcz! Háboru! Az erők szétforgácsolása! stb. stb., a melyeket becses levelében említ, mind, mind üres frázis, Nekünk egyik se jutott soha eszünkbe. Mi itt Magyarország keleti szögletében, az erdélyi kerületben, vagy ha úgy tetszik, az erdélyi részekben, de *nem Erdélyországban*, mint Ön írja, adunk ki *magyar nyelven* egy méhészeti lapot. És most olyanformán csináljuk a dolgot, mintha új lapot indítottunk volna meg, a mely eo ipso nem számít államsegélyre. Már most kérem a kérdést következőleg formulázni: Fenn tudja-e tartani magát itt egy méhészeti lap a

közönség támogatásából? Ha igen, akkor az a közönség szükségét érzi a lapnak. Az tanulni, haladni akar. Ebben nem látom a fentti inkriminációk egyikét sem megvalósulva. Komoly irányu lap, a milyennek a M. K.-t iparkodunk tenni, ilyen viszonyok között csak elősegítheti a magyar méhészet ügyét, mely a földművelésügyi Miniszter úr jól meggondolt, realis irányu s a jövőre messze kiható céljait, intézkedéseit a méhészet terén az által szolgálja legjobban, hogy a közönséget oktatja, tanítja, tájékoztatja hatáskörében. Mert hiában tétetnek a legjobb intézkedések is, ha a nagy közönség nem ismeri meg azokat a maga izlése szerint. Önnek — s leveléből következtetve, másoknak is — feltűnt, hogy mi nem szólunk »jótéteményről«, mikor a gödöllői orsz. minta-méhtelepet említjük. Hát nem is jótétemény az, hanem a nemzetgazdaság érdekében hozott hazafias áldozat most, a mely, reméljük, rövid időn teljesíteni fogja a hozzá fűzött reményeket, s méhészetünk azzá lesz, a minek lennie kell: a kiszgazdák házi takarékpénztára. A jótétemény azonban legalább félig mindig meg nem érdemelt alamizsna. — Ha azonban a közönség szükségletei olyanok, hogy a lap nem kell neki, akkor az meg fog szünni. Így van ez mindenütt a világon. Legyen így nálunk is. És most fogadja köszönetünket, hogy becses levelével alkalmat szolgáltatott a fentebbiek közrebocsájtására. — **H. L. Békés.** A Kertészeti Lapoknak épen az 1900. évi februári számában olvassuk kérdésére a feleletet. Kemény vizet öntözésre úgy teszünk jóvá, hogy egy hektoliterbe 50 gr. mosó szódát teszünk. A szódát előbb meleg vízben kell feloldani s az oldatot kell belekeverní az öntözésre való vízbe. Az így elkészített víz használat előtt 12 óráig álljon. — **T. K. B.-Ujfalu.** Eladó méhek az idén nincsenek. Göndöcs-féle kaptárokat *Kühne Ferencz* I-ső magyar keresk. méhtelepén Budapest I. Attila-utca 111. sz. rendelhet. Élő méheket szintén tőle vegyen. — **V. L. Komárom.** A lapot új lakczimére küldjök. Új környezetéből kérjük írjon nekünk oly czimeket, melyekre mutatványszámot küldhetünk. — **Dr. H. I. Szegzárd.** Lelkes hangu leveléért köszönet A czimeket köszönjük. A mutatványszámok elmentek. — **W. J. Kaposvár.** A cikk jön. Az ígérethe számítunk. — **G. K. Békés.** Utána néztünk. Ugy látszik, a német kollega jónak látta a nevet is felitmerhetlenné tenni s a forrást sem uevezte meg azért, mert magyar. Mi már udvariasabbak vagyunk. — **N. I. N. Majláth.** A lapot a mult hónapban is elküldöttük február elején az 1. és 2. számot, a levél vétele után ujra elküldöttük. A posta hibás feltétlenül.

Tartalom: Teendők a méhesben márczius hóban. *Valló János.* — A méhek kártétele a szőlőben *Dr. Hilbert István.* — A kaptárokról. *Va:ló János.* Védekezés a méhszurás ellen. *Wimmer János.* — Szemle. — Vegyes. — Egyes-ületi élet. *Wiederl József.* — Irodalom. — Személyi hir. — Szerkesztői izenetek.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bálint Sándor.**

Apró hirdetések.

E rovatban az erdélyrészi méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 4 kr. A kik nem tagjai a méhész egyletnek, soronként 8 krt fizetnek.

VASÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet

Lerner Vilmos, Gyöngyös. Minta küldendő.

A méz apológiája:

fordította Prónay Albert nagybirtokos.

Kapható szerkesztőségünkben. Bérmentes küldéssel 1 k 20 fill.

Keres azonnali felvételre nős, gyermektelen méhészt, ki a gyümölcskertészetet s szőlőművelést is érti, 200 frt = 400 korona évi fizetés, lakás, fűtés, fa, világítás mellett s a tiszta jövedelem 5% a jutalmul. Czédler

János ügyvéd Bács-Zombor.

Veszen bármily keretű kipergetett lépet. Czédler János ügyvéd Bács-Zombor.

ELAD.

Műlépekről mintát 20 fill. postabélyeg ellenében bérmentve küldök. 1 klgr. 4 kor. 20 fill. Megrendelések: Pápay Dezső Deménd Hontm.

Balogh Gergely Hódmező-Vásárhelyen 80 keret teletelésre való lépes mézet. Kilója 60 kr. bérmentetlenül.

Pergetett mézet

Nagy János, Bonyha, kilója 50 kr.

„Gyakorlati útmutató a méhek tenyésztésérc” című művet 1 koronaért bérmentve küldöm. „Viaszprésem” ára, mely a szegedi kiállításán első díjat nyert, 14 korona és a szállítási díj, addig, míg a 8 drb készlet tart. Csap, Ungm. 1900. jan. 20. Backskey Sámuel.

Méz-pergetőt, méztartó bádóg edényt

jutányos árban Zeiler Géza bádógos, Kolozsvárt (Mátyás király-utca 4.) Ugyanó elvállal **mindennemű bádógos munkát. Javításokat** jutányos áron. pontosan teljesít. — Árjegyzéket kívánatra küld bérmentve

Bodor-fele kaptárt

à 1 frt 50 kr.

Biedermann Ferencz,
Rákóczy-út 10. sz.

Pergetett mézet

12 mm. pergetett mézet à 45 frt. Kivánatra mintát küld Frenner István Ó-Becsén.

30 méhcsaládot

Bodor-fele kaptárban, à 7 frt, elad Ács Lajos Felvinczen.

Pártoljuk hazánk iparát.

(1—3.)

BIEDERMANN FERENCZ műlép-gyára, Kolozsvárt, Rákóczi-út.

Felelősség mellett szállit valódi viaszból, amerikai henger-gépen készült **műlépet.**

Kilója 4 kor. 40 fillér. 5 kilós postacsomag franco.

Több mint 20 kiállításnál nyert legmagasabb kitüntetések!

==== Számos elismerő iratok és köszönő levelek! ====

KÜHNE FERENCZ

I. MAGYAR KERESKEDELMI MÉHTELEPE

(legrégibb Üzlet Magyarországon).

1900. ÉVRE SZÓLÓ KÉPES FŐÁRJEGYZÉKÉNEK KIVONATA.

BUDAPESTEN, I., Attila-utca 151. szám.

SZÁMOS MÉHÉSZETI EGYESÜLET

A MAGY. KIR. MÉHÉSZETI FELÜGYELŐSÉG, VALAMINT A MÉHÉSZETI VÁNDORTANITÓK SZÁLLÍTÓJA.

A szállítási feltételek a főárjegyzékben találhatóak, mely kívánatra bérmentve küldetik meg.

Az árak forint értékben, egy forint = 2 korona. Egy krajczár = 2 fillér.

	forint.
Országos egyleti kaptár , állókaptár 25 m m vastag deszkából, 30 ke- rettel	3 80
Ugyanaz , állókaptár kettős falakkal 30 kerettel	4 80
Hármas országos egyleti kaptár ket- tős falakkal, 90 kerettel	13 40
Göndöcs-féle lapozókaptár , (Alberti kaptár) duplafalazatu	7 50
Mayer-féle kaptár-dúc , 6 családra, 90 egész kerettel, tetővel és talap- zattal	30 —
Nelszer-féle négyes kaptár , dupla- falas	18 —
Anyanevelő kaptárka , 5 félkeretre, tartálékanya eltartására is	2 —
Ugyanaz , 4 család számára, 20 fél- kerettel	6 —
Toldalékkaptár szalmakasokhoz , (Át- meneti kaptár), 10 félkerettel	1 50
Szalmakas . Lüneburgi rendszer, vas- tagon és erősen fonva	1 30
Átmeneti kaptár , mely egy szalma- kasból és keretekkel ellátott fejelő- szekrényből áll	2 50
Hannemann-féle rács , 1 □-méter tel- jesen tiszta és sima nyílásokkal	2 —
1 drb fedődészka nagyságban , 10×25 cm., 1 cm. szélével	— 14
1 drb 15 × 25 cm. nagyságban , 1 cm. szélével	— 18

	forint.
1 drb kaptár mézür nagyságban 25 × 38 cm.	— 40
Keretgép , acélrugóval, legujabb szer- kezetű	1 30
UJDONSÁG! Allítható-keretgép , min- denféle keret nagysághoz	3 50
Keretmetszőláda , keretléczek met- szésére	1 —
Ugyanaz , vasból való fűrészvezeték- kel	2 —
Tolófűrész (Rókafark), a keretléc szabdálására	— 60
Keretléc , 90 cm. hosszú, 7 mm. vas- tag, darabokban, 65 keretnek, egy postacsomag	1 30
Keretszegek , a keretek összegezésére egy csomag (1000 drb)	— 24
Távsegek , kék színben (500 drb) — 30	
Távkapcsok , 1000 darab. A legjobb és leegzélyszerűbb eszköz arra, hogy a keretek kellő távolsága megtar- tassék, s hogy a keretek a kellő szögben álljanak	1 —
Gerstung-féle távkapcsok , fehér le- mezből, igen czélyszerű; nagyobb fajtából 100 drb	— 35
Ugyanaz , kisebb, 100 drb	— 30
Távkapocsmérték , acél és fa	— 25
Távsegmérték , acél és fa	— 30
„Hungaria” mézpergető, vízszintes rendszer, kézforgatóval. Mostanáig	

==== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. ====

=== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. ===

Az árak forint értékben, egy forint = 2 korona. Egy krajczár = 2 fillér.

forint.
 a legjobb és legolcsóbb pergető (saját találmányom) 10:50
UJ! Mézpergetőgép lépforgatóval, a melyben a lépek állva, vízszintesen vagy mind a két oldalon egyszerre pergethető. Magában foglalja az eddig ismert pergetők előnyét 14—
Mézpergető, 4 félderetre, fogaskerekű hajtásra . . . . . 15—
Mézpergető, 8 félderetre vagy 4 egész keretre, fogaskerekű hajtásra 22—
Legújabb pergetőgép, álló rendszer, a hajtó szerkezet alul van alkalmazva, szíjátétellel, 4 egyleti félderetre . . . . . 16—
Mézpergetőgép, derékszögben álló fogaskerekű hajtással az orsó egészen vasból, 4 félderetre . . . . . 10—
Ugyanaz, amerikai rendszer, 2 egész vagy 4 félderetre, elfér kis helyen is . . . . . 12—
Pergetőgépkerék, egy pár, montirozva 2:40
Mézsűrű a pergetőgéphez (rá függeszthető csapjára), melyen át a méz megsűrve a méztartányba folyik . . . . . 50—
Viaszolvastó üst, javítva könnyű és praktikus viasznyérésre . . . . . 7—
Viaszolvastó üst présel összekötte, mely a viaszt a sonkolyból egészen kiveszi 16:50
Műlépprés (Rietsche-féle), használati utasítással, egyes méretnagyságra. Öntésre 7:50
UJ! Teljes viaszhevítő-készülék, Rietsche-féle műlépprés, kütünő műlépkészítéshez való . . . . . 8—
Viaszolvastó vályu, horganyból, lépek, lépköztalak felragasztó sára —70
„Villám“ műlépberagasztó lámpa, igen praktikus . . . . . 1—
Műlépmetsző, Eles a czelehenger fanyellel . . . . . 1—
Műlépberagasztó deszka . . . . . —25
Műlépberagasztógép, uj . . . . . —60
Lépnymoléc, a mehek által tovább építendő viaszkezetek előállítására . . . . . —20
Műlépkapcsok, his horoggal, a mű-

forint.
 lépnek keretekbe való illesztésére ragasztás nélkül, 100 drb . . . . . —35
Ugyanaz, horog nélkül, 100 drb . . . . . —35
Lépkapcsok, egész lépeknek, keretek erősítésére, 50 drb . . . . . —35
Mézüvegek, 1 kiló mézre, négyyszögletű (szélesebb alaku) hóllyagpapírral való elzárásra . . . . . 14—
Ugyanaz, 1/2 kiló mézre, négyyszögletű hóllyagpapírral való elzárásra . . . . . 11—
Ugyanaz, 1/4 kiló mézre, négyyszögletű hóllyagpapírral való elzárásra . . . . . 08—
Hordóalakú mézüveg, alumínium fedellel való elzárásra, 1 klgra . . . . . 22—
Ugyanaz, 1/2 klgra . . . . . —16
Ugyanaz, 1/4 klgra . . . . . —14
Mézzelenczék, fehér lemezből, 5 kilo méznek . . . . . —40
Ugyanaz, fehér lemezből, 4 1/2 kiló méznek épen egy postacsomag . . . . . —35
Mézvendely, erős, fehér bádögéből, 50 kiló mézre . . . . . 3—
Méztöltőedény, igen czélszerű, használata mellett az üvegekbe való töltőgetésnél egy csöpp méz se szórathatik el . . . . . 2—
Mézsűrű, méz tisztogatására 2:20
Keretbak, összehajtható 2:80
Ugyanaz, egyszerűbb, nem összehajtható 1:50
Ugyanaz, zárt és fényez. drótszövettel 5:50
Keretfogó, legújabb szerkezet . . . . . —80
Ugyanaz, Grand-féle alak . . . . . 1—
Keretvilla, (Mayer Károly rendszer), nagyon kütünő 1:30
Horonytisztító, a kaptár hornyainak tisztítására . . . . . —25
Méhészkes, egytuttal kamponak is használható (igen czélszerű) . . . . . —80
Köpkés, (szalmaköpkükkel való méhészkedéshez), legújabb rendszer . . . . . —80
Kerethuzó . . . . . —60
Fenek kaparó, javított . . . . . —60
Kerettisztító vas . . . . . —50
Sejtnyitókés, beragasztott sejtek felnyitására, javított alak . . . . . 1—
Ugyanaz, kisebb . . . . . —80
UJ! Huber-féle sejtborona . . . . . —65

=== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. ===

=== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. ===

Az árak forint értékben, egy forint = 2 korona. Egy krajczár = 2 fillér.

forint.

UJ! Sejtnyitó villa . . . . . —75

Méhbesöprő bádög. A rajok behelyezésénél mézes keretek elszedésénél nélkülözhetlen eszköz 2-20

Méhleseprő kefe, a méhek lesepréséhez . . . . . —40

Kaptárhorog. kaptár alját tisztogatásra . . . . . —35

Mézszőró (Refrancheur.) A méheknek hígított mézzel való befecskenkezésére; méhek egyesítésénél igen hasznos . . . . . —40

Pipakupak, közöns. az anya elzárására . . . . . —10

Ugyanaz, jobb dugasszal . . . . . —20

Anyazárka, félgömbölyü, tolokával . . . . . —25

Ugyanaz, egyszersmind arra is való, hogy az anyát kifoghassuk, a nélkül, hogy azt ujjainkkal érintenünk kellene . . . . . —60

Anyásító-készülék, az anyának veszély nélkül való behelyezésére; egyszersmind etető-keret . . . . . 1—

Herefogó, félgömbölyü 1-10

UJ! Ugyanaz cziinnlépből . . . . . —90

Röplyuk-tolókák, horganylemezből, négyfélekép használhatók 10 kr. más fajtájú . . . . . —15

Rajfogó, félgömbölyü hengerháttal, a melyen át a fődél felhúzása mellett a raj önmagától csúszik a kasba. Rúdra erősítendő. (Rúd nélkül) 2-60

Rajfecskendő, rézből (a legj. e nemben) 2-80

Ugyanaz, erős fehér bádögből 1-50

Etető-szelence, pneumatikus, fehér bádögből Uj és kiválóan alkalmas a mézkamrából való etetésre . . . . . —50

Etetőtálca horganyból, uj és igen czelszerű . . . . . —60

Kandisczukur-etetőkészülék . . . . . —60

„Thüringi léghajó“ etető és itató-készülék . . . . . —60

Itató-vályu, a víznek szabadban való adására 1-50

UJ! Ziebolz-féle itatóüveg . . . . . —40

Füstölőgép (Smocker), védököpeny-

forint.

nyel. Az elismert legjobb füstölőkészülék 1-70

UJ! Zähringer-féle kézfüstölőgép. 1-70

Önműködő füstölőgép, óraműszerrel, mely a füstöt a kívánt irányba hajtja . . . . . 6—

Gerstung-féle „Balázs“ Smoker füstölőgép, gummicsovel 1-90

Dathe-féle méhészpipa, kiváló jó úgy a dohányzók, mint a nem dohányzók részére 1-50

Pipa, dohányzók számára, fúvócsóvel, valódi selmeczi meggyfaszárral együtt . . . . . —90

Pipa, nem dohányzók számára, a melyben rothadt fa. száraz trágya stb. égethető s a füst fújható 1-60

Szédítő vászon, 20 dekagramm, 10 családra elégséges . . . . . —50

Méhészsapka, nyitható, dohányzók számára a legjobb szerkezet 2-30

Ugyanaz, sodronyszövetből . . . . . —70

Ugyanaz, sodronyszövetből üvegbetéttel a szem tájékán, hogy jól lehet látni a munkánál 1-10

Ugyanaz, lószórszövetből (igen könnyü) . . . . . 1—

Szemvédő, a szemek és az orr védelmére . . . . . —35

Méhészfátyol, a kalapra való megerős. . . . . —50

Gummikesztyűk, hosszú kézelőkkel 1-60

Gummikesztyű, egészen gummiból 8¹/₂ számú közönséges kesztyűnek megfelelők, igen tartósak és czelszerűek 3-20

Gummikarikák, a kabátujjak szorítására, 1 pár . . . . . —16

MŰLEPEK, 1 kiló, jótállás mellett, tiszta méhviaszból (amerikai műléphengereken készítve) 2-50

UJ! Fehér műlepek, lépesmész előállításához, egész vékony lapokban (50 lap egy kilóra) 1 klg. . . . . 3—

Viaszgyertya, műlepek felragasztására . . . . . —45

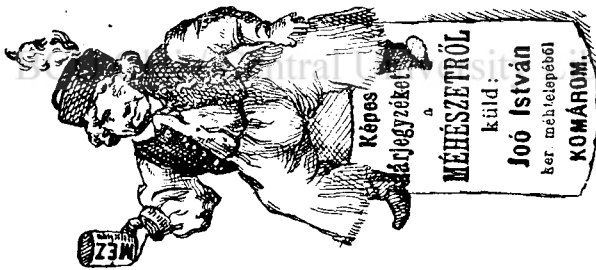
=== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. ===

Méhészek és gazdák figyelmébe !

Az »Országos Méhészeti Egyesület« az egyesület tagjainak a következő kedvezményeket nyújtja: Ingyen, tehát minden díjazás vagy provisió nélkül értékesíti méz- és viasztermelvényeket (a mult 1899. évben közel 1000 métermázsa eladását közvetítette); jó és igen olcsó méhkaptárokat és méhészeti eszközöket szerez; szükség esetében ingyen kölcsönöz mézszállító edényeket; mindenféle méhészeti ügyekben felvilágosítással és szaktanácsccsal szolgál; méhészeti könyveket díjtalanul kölcsönöz és az egyesületnek havonta megjelenő szakközlönyét ingyen és bérmentve megküldi.

Mindezért az egyesületi tagok **csupán évi 4 korona tag-sági díjat fizetnek.**

Belépési nyilatkozatok az egyesület elnökségéhez, Budapest. IX. »Köztelek« czimzendőök. (1—2)

Egy száz családra fennálló modern méh-szín, méhes ház Dr. Dzierzon-féle 1-es, 3-as és 6-tos kaptárakkal ellátva, teljesen felszerelve, méh nélkül, **a legjutányosabb ár mellett eladó.**

Értekezhetni Schweiger Nándor b.-bunyadi gyógyszerész tulajdonosnál. A kaptárok a méhesház nélkül is külön megvehetők. (1—4.)

Megrendelésekuél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

ÓSZI ALBERT

ékszerész és órás

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós (Hid-) utca 2.

Ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe raktáromat mindennemű **arany, ezüst ékszerekből, gyémánt és brilliant tárgyakból, ezüst gyertyatartók, cukortartók, evő készletekből, arany s ezüst zseb- és inga órákból.**

Elvállalom minden e szakba vágó tárgyak javítását, újjáalakítását, zsebóra javításokat jótállás mellett.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

ÓSZI ALBERT

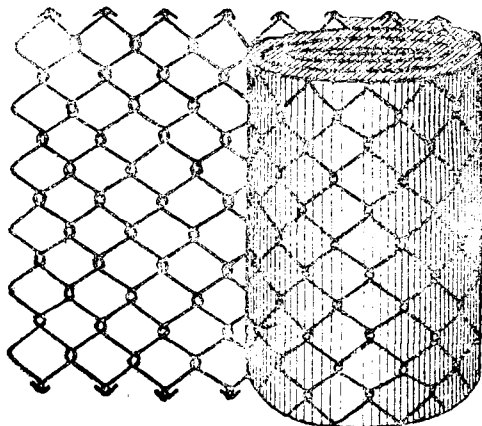
ékszerész és órás.

(1—12.)

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonat és szitaáru gyára KOLOZSVÁRT,
1—6 Kül-Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéshez való **gépfonatait**; majorsági udvarok **fonattal való bevonását**; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamara ablakok **rostélyzatát**; áthányó **rosták** szén, koks, kavics, válogatásához; **szikra fogók** gépekhez. Zöldre festett **légy-szövet, szelelő és löher-rosták**. **Backer-féle rosták** és egyébféle használatra **vas-, réz- és cizinszövetek**, **Kruppa-sodrony szegélyzetek** különféle mintákban, fakeretbe

foglalt **rosták** és **sziták**, ruganyos **ágybetétek** (matrác) **sodronylábtörlők**

Acél tüskés sodrony kertek, delelők sat. bevonásához.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt. (Belközéputca 2.)